

Τα μεγάλα προσκυνήματα της Παναγίας σε Ελλάδα και Κύπρο

/ [Επικαιρότητα](#)

Μπορεί η προσοχή της επικαιρότητας αυτή την ιερή ημέρα, κατά την οποία τιμούμε την Κοίμηση της Υπεραγίας Θεοτόκου, να είναι στραμμένη στην Τήνο και την Πάρο, ωστόσο οι ναοί και τα μοναστήρια που είναι αφιερωμένα στη Χάρης Της, είναι πολλά. Και οι θαυματουργές εικόνες έχουν πολλές ιστορίες να πουν...

Της Δέσποινας Σωτηρίου

Είναι δύσκολο να υπολογίσει κανείς σε πόσα μέρη της πατρίδας μας έχουν κτιστεί

ιερές μονές και εκκλησίες, αφιερωμένες στην Παναγία. Άπειρος αριθμός εικόνων της Θεοτόκου αποθησαυρίζεται σε μοναστήρια και σε ιερούς προσκυνηματικούς ναούς. Η Παναγία, το ιερότερο από τα πρόσωπα της Ορθοδοξίας, δοξάζεται σε κάθε γωνιά της Ελλάδας.

Η λατρεία και η αφοσίωση που έχουν οι πιστοί στη Υπεραγία Θεοτόκο αποδεικνύονται από τα πολλά ονόματα, τα οποία έχουν αφιερωθεί στη χάρη της, τα «Θεοτοκωνύμια», που ξεπερνούν τα 500 στον ελλαδικό χώρο: Μεγαλόχαρη, Εκατονταπυλιανή, Φανερωμένη, Εικοσιφοίνισσα, Βρεφοκρατούσα, Χρυσοπηγή, Ελεούσα, Μεγαλοσπηλαιώτισσα, Γιάτρισσα, και πολλά ακόμη.

Τα προσκυνήματα διακρίνονται στα Πανελλήνια και στα τοπικά προσκυνήματα της Παναγίας, που οι προσκυνητές προστρέχουν σε όλη τη χώρα τις ημέρες αυτές του «Πάσχα του καλοκαιριού», όπως χαρακτηρίζεται η εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Το πρώτο σε προσέλευση πιστών είναι της Μεγαλόχαρης της Τήνου, με περίπου 1.000.000 προσκυνητές ετησίως, της Σουμελά, στο Βέρμιο, με 500.000 προσκυνητές ετησίως και της Εκατονταπυλιανής Πάρου, με 300.000 περίπου πιστούς.

Σημαντικά τοπικά προσκυνήματα της Παναγίας είναι:

Στη Θράκη:

Στις Φέρρες η Παναγία η Κοσμοσώτεια και στη Σαμοθράκη η Παναγία η Κρηνιώτισσα και η Καμαριώτισσα.

Στην Κομοτηνή η Μονή της Παναγίας της Φανερωμένης.

Στην Ξάνθη η Παναγία η Αρχαγγελιώτισσα και η Παναγία η Καλαμού.

Στη Μακεδονία:

Στη Δράμα η Εικοσιφοίνισσα.

Στο Κιλκίς η Παναγία η Φιλαδελφειώτισσα.

Στη Μηχανιώνα η Παναγία η Φανερωμένη

Στην Καστοριά η Παναγία η Μαυριώτισσα

Στη Θεσσαλονίκη η Παναγία η Δεξιά, η Παναγία η Ελεούσα, η Παναγία η Φανερωμένη, η Παναγία η Γοργοϋπήκοος, η Παναγία η Βρεφοκρατούσα, η Παναγία των Χαλκίων.

Στις Πρέσπες η Παναγία η Πορφυρά

Στη Σιάτιστα η Παναγία του Μικρόκαστρου

Στην Ηπειρο

Στην Άρτα εικόνες περίπυστες είναι της Παναγίας Ροβελίστης, Κυρίας Πεφανερωμένης, Παναγίας Γεροντίσσης, Βρεφοκρατούσης, και Σκουληκαριάς.

Στην Παραμυθιά η Κοίμηση Θεοτόκου των Παγανιών και του Γηρομερίου.

Στην Κόνιτσα η Μολυβδοσκεπάστη

Στην περιοχή Τζουμέρκων (Ιωαννίνων) η Παναγία Τσούκας.

Στα Ιόνια Νησιά

Στην Κέρκυρα της Μυρτιδιωτίσσης, της Παλαιοκαστριτίσσης, της Πλατυτέρας, της Κυράς των Αγγέλων.

Στους Παξούς στο Νησάκι της Παναγίας.

Στην Κεφαλληνία Υπεραγίας Θεοτόκου Άτρου, Αγριλίων, Θεμάτων, Κηπουραίων, και Παλαιοχέρσου. Επίσης η Παναγία η Φιδούσα.

Στη Λευκάδα η Φανερωμένη.

Στη Ζάκυνθο εικόνες περίπυστες της Αναφωνήτριας, της Σκοπιωτίσσης, της Χρυσοπηγής, της Λαουρένταινας, της Γαλανούσας, της Μυρτιδιωτίσσης, της Παναγούλας, της Σπηλούλας, της Βιγλατσούρας, της Σγουροπουλιάς, της Θαλασσομαχούσας.

Στα Κύθηρα η Μυρτιδιώτισσα.

Στη Θεσσαλία

Στη Μαγνησία η Παναγία η Ξενιά.

Στην Καλαμπάκα η Κοίμηση Θεοτόκου Σταγιάδων και η Κοίμηση Θεοτόκου Βυτουμά.

Στα Τρίκαλα η Κοίμηση Λαγκαδιάς

Στα Φάρσαλα Παναγία η Δεμερλιώτισσα.

Στη Σκιάθο η Παναγία η Εικονίστρα

Στην Ελασσώνα η Παναγία η Ολυμπιώτισσα

Στη Στερεά Ελλάδα

Στο Καρπενήσι η Παναγία η Προυσού και η Παναγία Τατάρνης.

Στο Μεσολόγγι η Αγία Ελεούσα.

Στη Ναύπακτο η Παναγία η Αμπελακιώτισσα.

Στη Θήβα η Μεγάλη Παναγιά και η Παναγία η Σκριπού Ορχομενού.

Στην Αθήνα η Κοίμηση Θεοτόκου Πεντέλης, Ρόμβης, και Παντανάσσης (Μοναστηράκι). Επίσης η Παναγία η Ελευθερώτρια, στην Κηφισιά.

Στη Σαλαμίνα Παναγία η Φανερωμένη.

Στη Φθιώτιδα οι Μονές Αγάθωνος και Δαμάστας

Στη Φωκίδα η Παναγία της Βαρνακόβης.

Στη Χαλκίδα εικόνες περίπυστες Παναγίας της Φανερωμένης Αρτάκης, της Χιλιαδούς, της Ντινιούς στην Ιστιαία, της Κοιμήσεως Θεοτόκου Μάτζαρη Οξυλίθου.

Στην Πελοπόννησο

Στην Κόρινθο η Παναγία η Φανερωμένη Χιλιομοδίου.

Στα Καλάβρυτα της Μονής Μεγάλου Σπηλαίου. Επίσης περίπυστες εικόνες Παναγίας της Τρυπητής, της Μακελλαριάς και το Προσκύνημα της Παναγίας της Πλατανιώτισσας.

Στην Πάτρα η Κοίμηση του Γηροκομείου.

Στην Ηλεία η Κοίμηση Θεοτόκου Κρυονερίου Αγίας Ελεούσης Βαρθολομιού και Χρυσοπηγής Δίβρης.

Στη Μεσσηνία η Κοίμηση της Θεοτόκου Μονής Βουλκάνου.

Στη Λακωνία η Παναγία η Χρυσαφίτισσα στη Μονεμβασία και η Παναγία η Παντάνασσα στον Μυστρά.

Στην Αρκαδία η Παναγία η Έλωνη, της Αρτοκωστάς, της Παλαιοπαναγιάς, της

Μαλεβής. Επίσης η Κοίμηση Θεοτόκου Κερνίτσης και Μπούρα.

Στα Νησιά του Αιγαίου

Στην Τήνο η Παναγία η Ευαγγελίστρια.

Στην Πάρο η Εκατονταπυλιανή.

Στη Σαντορίνη η Παναγία Επισκοπής

Στην Αμοργό η Χοζοβιώτισσα

Στην Ανάφη η Παναγία η Καλαμιώτισσα

Στην Ίο η Παναγία η Γκρεμιώτισσα

Στην Άνδρο η Θεοσκέπαστη και Παναγία η Φανερωμένη

Στην Σάμο η Παναγία Καρλοβάσου.

Στη Λέσβο η Παναγία Αγιάσου, ή Αγιασώτισσα.

Στη Χίο εικόνα περίπυστη της Παναγίας της Βρεφοκρατούσας.

Στην Ίμβρο η Παναγία η Μπαλωμένη

Στη Σχοινούσα η Παναγία η Ακαθή

Στην Κέα η Καστριανή.

Στην Αλόνησο του Βουνού.

Στην Κύθνο η Παναγία η Κανάλα.

Στη Μύκονο η Παραπορτιανή.

Στη Νάξο η Αργοκοιλιώτισσα.

Στη Δωδεκάνησο

Στη Νίσυρο Παναγία η Σπηλιανή

Στη Ρόδο η Παναγία της Φιλερήμου, η Παραμυθία, της Τσαμπίκας και η Φανερωμένη Ιξιάς

Στη Λέρο Παναγία του Κάστρου και η Παναγία η Γουρλομάτα.

Στην Αστυπάλαια Παναγία η Πορταΐτισσα.

Στην Κάρπαθο η Παναγία η Λαρνιώτισσα και η Παναγία η Ολυμπίτισσα.

Στους Λειψούς η Παναγία του Χάρου.

Στη Σύμη η Παναγία η Αληθινή.

Στην Κάλυμνο η Βλυχάδια και η Γαλατιανή

Στην Κρήτη

Στο Ηράκλειο η Κοίμηση Θεοτόκου Αγκαράθου, Καλυβιανής και Παληανής.

Στην Ιεράπετρα η Παναγία η Φανερωμένη.

Στη Νεάπολη η «Μεγάλη Παναγιά».

Στον Κίσσαμο Παναγία η Κυρά των Αγγέλων και η Παναγία η Χρυσοσκαλίτισσα.

Στα Σφακιά η Παναγία στ' Ασφένδου.

Στην Κωνσταντινούπολη

Η Παναγία των Βλαχερνών, η Παμμακάριστος, η Μπαλουκλιώτισσα, η Κυριώτισσα, η Καμαριώτισσα, η Κουφατιανή Γαλατά, η Περίβλεπτος στα Ψωμαθεία, η Μουχλιώτισσα, των Ουρανών Σαλματομβρουκίου, η Χαντσεργιώτισσα, της Σούδας, Βεφά - Σωφρακίου, η Παραμυθιώτισσα (Παραμυθία, Παρηγορίτισσα, Θεραπεία), η Κουμαριώτισσα Νεοχωρίου και η Κοίμηση Διπλοκιονίου.

Στη Μεγαλόνησο Κύπρο

Στην Κύπρο η Παναγία η Κυρά, στα Λειβάδια Καρπασίας, έχει καταστραφεί από τους Τούρκους εισβολείς, όπως και πολλά ακόμη προσκυνήματα στα κατεχόμενα εδάφη της. Σημαντικό προσκύνημα είναι η Παναγία η Ασπροφορούσα, όπως και η Γλυκιώτισσα, και τα δύο κοντά στην Κερύνεια. Ονόματα πολλά της Παναγίας και στη Μεγαλόνησο. Παγκύπριο προσκύνημα η Παναγία η Κυκκώτισσα. Επίσης σημαντικά προσκυνήματα η Τροοδίτισσα, η Σκουριώτισσα, η Κουσουλιώτισσα, η Αιματούσα (ή του Αμπελιού) της Αραδίππου, η Παγκριώτισσα στη Λευκωσία, του Μεγάλου Αγρού, της Αμιρούς, της Αμασγού, της Ασίνου, του Γλωσσά, η Σφαλαγγιώτισσα, η Ιαματική του Αρακαπά, η Χρυσαλινιώτισσα, η Χρυσοσπηλιώτισσα στην Κάτω Δευτερά, η Στάζουσα, η Χρυσοκουρδαλιώτισσα, της Αυγασίδας - στο κατεχόμενο χωριό Μηλιά Αμμοχώστου, η Βορινή, η Βοναριώτισσα, η Παναγία η Διπλή στη Λευκωσία, και στην Πάφο η Χρυσorroγιάτισσα, η

Λιμενιώτισσα (ερείπια), η Χρυσοπολίτισσα, η Χρυσελεύσα και η Θεοσκέπαστη.